

EUROPESE MOBILITEITSWEEK

16-22 SEPTEMBER 2016

HANDBOEK VOOR LOKALE CAMPAGNEVOERDERS

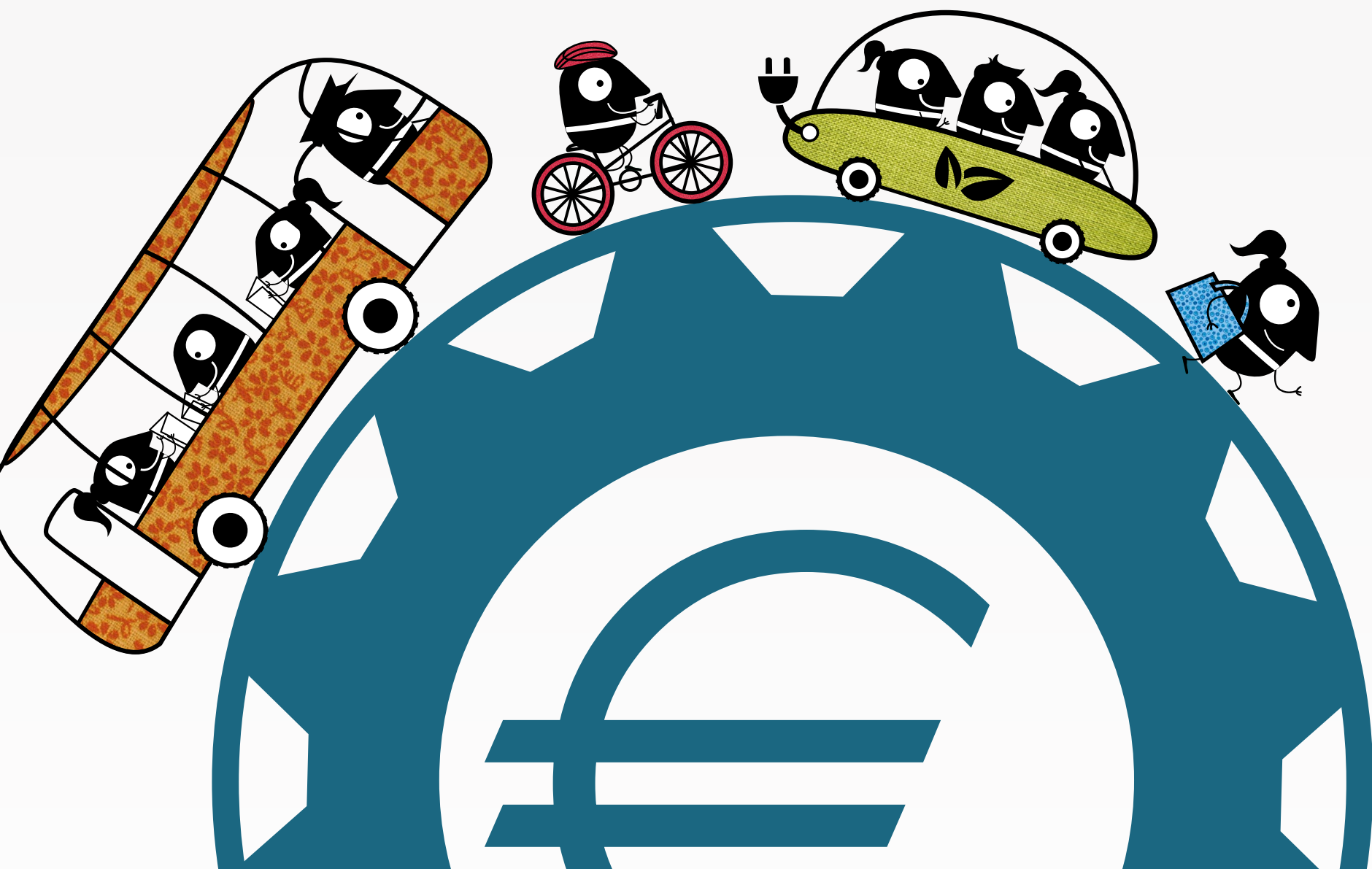


Slimme mobiliteit. Sterke economie.

www.mobilityweek.eu



Europees secretariaat:
EUROCITIES
Meeûsplein 1/B-1000 Brussel – BELGIË
juan.caballero@eurocities.eu
Telefoon: +32 2 552 08 75



INHOUD

INLEIDING HANDBOEK: EEN HULPMIDDEL VOOR LOKALE CAMPAGNEVOERDERS VOOR DE EUROPESEMOBILITEITSWEEK?	2
DE BIJDRAGE VAN DE EUROPESEMOBILITEITSWEEK AAN DUURZAME MOBILITEIT	2
HOE DEEL TE NEMEN?	4
DE PRIJS VAN DE EUROPESEMOBILITEITSWEEK	5
7 DAGEN LANG ACTIVITEITEN RONDOM DUURZAME MOBILITEIT	6
Openbaar vervoer	7
Fietsen	9
Lopen	10
Mobiliteitsbeheer	11
Verantwoord autogebruik	13
Recreatie en winkelen: slimme en duurzame mobiliteit om de lokale economie te stimuleren	15
Winkelen	15
Mobiliteit en gezondheid	16
Groene wegen	17
PERMANENTE MAATREGELEN	18
AUTOLOZE DAG	20
INFORMATIE EN COMMUNICATIE	22
CONTROLE EN BEOORDELING	25



INLEIDING HANDBOEK: EEN HULPMIDDEL VOOR LOKALE CAMPAGNEVOERDERS VOOR DE EUROPESEMOBILITEITSWEEK?

Dit handboek is bedoeld om algemene informatie te verstrekken aan campagneleiders die deelnemen aan de EUROPESEMOBILITEITSWEEK, van 16 tot en met 22 september 2016. In het handboek worden de vereisten beschreven voor het online registreren voor de EUROPESEMOBILITEITSWEEK. Dit handboek is gebaseerd op de ervaringen van Europese steden die de EUROPESEMOBILITEITSWEEK eerder hebben georganiseerd.

Het biedt waardevolle ideeën voor de organisatie van relevante activiteiten en permanente maatregelen. Het bevat een hoofdstuk over hoe men zich kan aanmelden voor de prijs van de EUROPESEMOBILITEITSWEEK.

De verschillende overheden moeten bij de organisatie van hun EUROPESEMOBILITEITSWEEK rekening houden met deze richtlijnen, maar mogen deze aan de lokale context aanpassen. De informatie in dit handboek is niet volledig. Er zullen altijd nieuwe ideeën komen die daar een aanvulling op zijn.

U kunt aanvullende informatie vinden in de gids met best practices. Hierin voorbeelden van inspirerende campagne-activiteiten en thematische richtlijnen. Deze zijn ook terug te vinden op de website.

DE BIJDRAGE VAN DE EUROPESEMOBILITEITSWEEK AAN DUURZAME MOBILITEIT

De Europese Commissie heeft twee belangrijke doelstellingen op het vlak van duurzame stedelijke mobiliteit: het geleidelijk afbouwen van conventionele auto's tegen 2050 en het streven naar een nuluitstoot van vrachtvervoer in de grote stedelijke centra tegen 2030.

Violeta Bulc, de Europese Transportcommissaris, heeft een heldere visie voor transport in Europa. Deze visie steunt op vier pijlers: mensen, economische groei en banen, innovatie alsmede concurrerend en duurzaam.

ACHTERGROND

De Autovrije Dag startte als een Europees initiatief in 2000. De dag was een Europees initiatief. Steden konden op die dag uitdrukking geven aan hun bezorgdheid over het milieu. Gedurende één dag, namelijk op 22 september, plaatsten lokale overheden hun stedelijke centra in een ander licht door gemotoriseerd verkeer te beperken, het gebruik van duurzame vervoermiddelen te bevorderen en mensen bewust te maken van het effect van hun keuze van vervoermiddel op het milieu.

Na het succes van deze eerste autoloze dag wordt sinds 2002 elk jaar van 16 tot 22 september de EUROPESEMOBILITEITSWEEK georganiseerd. In het eerste jaar namen ruim 400 gemeenten uit 23 landen deel.

Het initiatief wordt elk jaar populairder terwijl de publieke opinie zeer gunstig is: ruim 80 % van de ondervraagden geeft zijn steun aan het initiatief. De meeste mensen erkennen bovendien de meerwaarde van de campagne doordat deze excessief autogebruik in steden aankaart.

Waarover gaat het eigenlijk?

De Europese campagne over de bevordering van duurzame stedelijke mobiliteit – de EUROPESEMOBILITEITSWEEK, – vormt een uitgelezen kans om de uitdagingen waarmee steden te kampen hebben, onder de aandacht te brengen. Zo wil men een verandering in het gedrag teweeg te brengen en vooruitgang te boeken op de weg naar een duurzamere vervoersstrategie.

Overheden worden aangemoedigd om bewustmakingsactiviteiten over bepaalde onderwerpen en een thema te organiseren en om permanente maatregelen te nemen die de duurzame vervoerssituatie in hun stad verbeteren.

Tijdens de EUROPESEMOBILITEITSWEEK kunnen lokaal bijeenkomsten worden georganiseerd waarin de verschillende aspecten van mobiliteit en luchtkwaliteit worden besproken, innovatieve oplossingen worden gezocht om het autogebruik, de uitstoot terug te dringen en om nieuwe technologieën of bouwkundige maatregelen te testen.

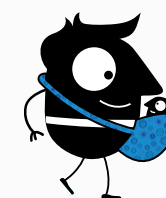
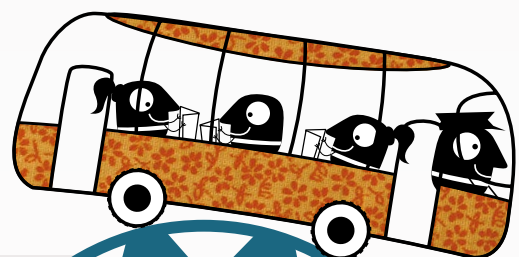
De EUROPESEMOBILITEITSWEEK stimuleert mensen na te denken over wat het eigenlijke doel van de straten in onze steden is en om te praten over concrete oplossingen waarmee we het hoofd kunnen bieden aan uitdagingen, zoals luchtverontreiniging, geluidshinder, files, verkeersongevallen en gezondheidsproblemen.

De EUROPESEMOBILITEITSWEEK is de ideale gelegenheid om tal van activiteiten te organiseren en biedt lokale overheden en organisaties een platform om:

- hun initiatieven over duurzame stedelijke mobiliteit te promoten;
- mensen bewust te maken van de schade die wordt veroorzaakt door de huidige stedelijke mobiliteit het milieu en de kwaliteit van het leven;
- partnerschappen te versterken met lokale belanghebbenden;
- deel te nemen aan een in heel Europa gevoerde campagne met een gemeenschappelijke doelstelling en identiteit met andere steden;
- lokaal betrokkenheid te benadrukken bij beleid inzake duurzaam stedelijk vervoer;
- nieuw beleid en permanente maatregelen te lanceren.

Partnerschappen voor duurzame mobiliteit

Het verwezenlijken van slimme en duurzame mobiliteit is een langdurig proces waarvoor niet alleen politieke steun nodig is, maar ook sterke partnerschappen vereist zijn. Overheden worden aangemoedigd om dergelijke partnerschappen te versterken en lokale actoren te betrekken. Van elke overheid wordt verwacht dat ze samen met andere partners samenwerkt bij de voorbereiding en invulling van de verschillende evenementen voor de EUROPESEMOBILITEITSWEEK.



Daarom moeten gemeenten partnerschappen versterken met (openbare) vervoersorganisaties, milieugroeperingen, gezondheidsorganisaties, sportverenigingen, lokale bedrijven (waaronder hun externe contacten, d.w.z. klanten, leveranciers, partners), de (lokale) media enz.

Bedrijven willen vaak deelnemen om aan te tonen dat ze hun verantwoordelijkheid nemen om klimaatverandering tegen te gaan en te zorgen voor de gemeenschap en de gezondheid van hun werknemers. Lokale overheden moeten deze punten gebruiken om meer partners te overtuigen.

Bedrijven, organisaties en overige partners die niet in deze week een bijdrage kunnen leveren, maar die gedurende het jaar vergelijkbare en complementaire activiteiten organiseren, kunnen zich afzonderlijk aanmelden. Dankzij de functie **MOBILITEITSACTIES** kunnen zij op de website www.mobilityweek.eu op ieder moment van het jaar hun actie ter bevordering van slimme en duurzame stedelijke mobiliteit aanmelden.

HOE DEEL TE NEMEN?

Elke plaats, zelfs buiten Europa, mag deelnemen aan de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK**. Hun online registratie wordt goedgekeurd als ze een evenement of activiteit organiseren in verband met duurzame stedelijke mobiliteit.

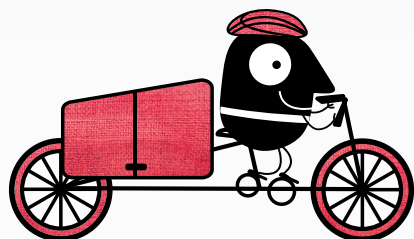
Er zijn drie criteria:

- De deelnemer organiseert een week vol activiteiten, rekening houdend met het thema van het jaar.
- De deelnemer voert minstens één nieuwe permanente maatregel door, die bijdraagt aan de modale overheveling van de personenauto naar een milieuvriendelijk transportmiddel. Waar mogelijk, moet minstens een van deze maatregelen een permanente herverdeling zijn van wegen ten gunste van lopen, fietsen of openbaar vervoer, bijvoorbeeld een bredere stoep, nieuwe fiets- of busbaan, nieuwe verkeersremmende maatregel, lagere snelheidsbeperking. Permanente maatregelen die eerder dat jaar werden uitgevoerd komen ook in aanmerking, op voorwaarde dat ze tijdens de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** (16-22 september) worden gepromoot.
- De deelnemer organiseert een autoloze dag, bij voorkeur op 22 september, door minstens de hele dag (1 uur vóór tot 1 uur na de werkuren) een of meerdere gebieden voor te behouden aan voetgangers, fietsers en openbaar vervoer.

Lokale overheden die aan alle drie voornoemde criteria voldoen, kunnen zich kandidaat stellen voor de prijs van de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** (zie het hoofdstuk „De prijs van de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK**”).

Hoe kunt u zich registreren?

Nadat u zich voor het eerst hebt aangemeld of nadat u hebt ingelogd op de account van vorig jaar, kan het online registratieformulier worden ingevuld op www.mobilityweek.eu



Om het registratieformulier voor lokale overheden in te vullen, moet de volgende informatie worden verstrekt:

- naam, functie en contactgegevens van de persoon die verantwoordelijk is voor de EUROPESE-**MOBILITEITSWEEK** in de gemeente en persberichten;
- activiteiten/evenementen (in verband met het thema van dit jaar) die worden georganiseerd voor de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** en het desbetreffende programma;
- permanente maatregelen die dit jaar worden uitgevoerd;
- informatie over de zone(s) waar de toegang voor particuliere auto's ernstig beperkt is.

Na voltooiing van uw elektronische registratie zal de nationale of Europese coördinatie de aanvraag goedkeuren. Na goedkeuring wordt ter bevestiging een automatische e-mail verzonden. Pas daarna worden de activiteiten van de stad online gepubliceerd in het hoofdstuk „EUROPESE-**MOBILITEITSWEEK** -steden”. De aanmeldgegevens voor de website zijn opgenomen in de bevestigingsmail. Op deze manier kan de gemeente de verstrekte informatie bijwerken (bijvoorbeeld in het geval van wijzigingen aan het programma).

Ondertekening van het handvest is alleen verplicht als men zich ook aanmeldt voor de prijs van de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** (vanaf half september to begin november).

DE PRIJS VAN DE EUROPESE**MOBILITEITSWEEK**

De prijs van de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** is bedoeld om de activiteiten van de lokale overheden in het kader van de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** te belonen. De prijs is bedoeld om succesvolle campagnes te promoten en mensen bewust te maken van de behoefte aan lokale maatregelen op het gebied van duurzame stedelijke mobiliteit. De finalisten worden tijdens de prestigieuze prijsuitreiking in Brussel in de bloemen gezet en komen verder in diverse publicaties aan bod. De winnaar van de prijs van de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** mag een video maken om zijn resultaten op het gebied van duurzaam stedelijk vervoer in Europa te promoten.

Deelnamecriteria

Lokale overheden komen in aanmerking voor de prijs van de EUROPESE**MOBILITEITSWEEK** als ze:

1. zich online hebben geregistreerd op www.mobilityweek.eu;
2. het ondertekende Handvest hebben ingediend;
3. Lokale overheden die aan alle criteria voldoen;
4. behoren tot de EU-28, een (potentiële) kandidaat-lidstaat van de EU zijn die deel uitmaakt van het stabilisatie- en associatieproces (SAP), behoren tot de Europese Economische Ruimte (EER), of een partij zijn van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA). Dit zijn: Albanië, België, Bosnië en Herzegovina, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kosovo*, Kroatië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Montenegro, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portu-

* Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met resolutie 1244/99 van de VN-veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

gal, Roemenië, Servië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, IJsland, Zweden en Zwitserland.

Beoordelingscriteria

Een onafhankelijke jury van deskundigen op het gebied van stedelijke mobiliteit beoordeelt:

1. de kwaliteit van de activiteiten rond het jaarlijkse thema;
2. het actieplan voor evenementen en de publieke betrokkenheid;
3. de communicatiestrategie;
4. het effect van de permanente maatregel(en);
5. de draagwijdte van de partnerschappen die worden aangegaan met lokale belanghebbenden.

Aanvraagprocedure

Lokale overheden die zich kandidaat willen stellen voor de prijs van de **EUROPESEMOBILITEITSWEEK** moeten:

1. het aanvraagformulier invullen in het Engels (max. 20 pagina's), waarin ze informatie verstrekken over de lokale autoriteit, evenementen en -activiteiten, uitgevoerde permanente maatregelen en de aard en bijdrage van de partners;
2. het aanvraagformulier via e-mail indienen, een digitaal exemplaar van het ondertekende handvest en een kaart met het gebied dat tijdens de autoloze dag werd afgesloten voor gemotoriseerd verkeer;
3. ondersteunend materiaal leveren: communicatiemiddelen, krantenknipsels, video's en afbeeldingen (bij voorkeur in hoge resolutie) uiterlijk op 15 november.

Het aanvraagformulier is online beschikbaar.

Prijsuitreiking en prijs

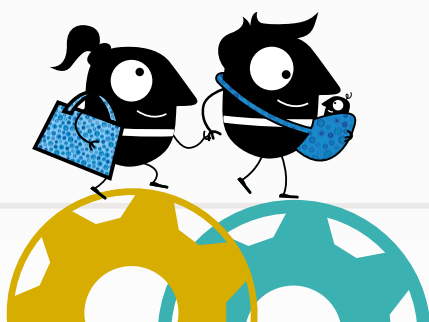
De EMW-prijsuitreiking vindt plaats in Brussel. De Europese commissaris voor transport zal daarbij aanwezig zijn. De winnende lokale autoriteit mag een promotievideo van ongeveer drie minuten maken om haar resultaten op het gebied van duurzaam stedelijk vervoer in Europa over het voetlicht te brengen.

7 DAGEN LANG ACTIVITEITEN RONDOM DUURZAME MOBILITEIT

Steden kunnen activiteiten organiseren met betrekking tot specifieke onderwerpen die verband houden met duurzaam stedelijk vervoer.

De drie belangrijkste duurzame vervoermiddelen – openbaar vervoer, fietsen en lopen – en het verband daartussen (intermodaliteit) zullen de basis vormen van het merendeel van de activiteiten.

Om een interessant programma van zeven dagen op te stellen, kunnen steden extra autoloze dagen organiseren of zich richten op een ander thematisch evenement dat in de lokale context mogelijk nog relevanter is.



De lancering van de EUROPESEMOBILITEITSWEEK

Openbare en media-evenementen op 16 september, de eerste dag van de **EUROPESEMOBILITEITSWEEK**, zijn ideaal om de campagne te lanceren. Dit kan worden gedaan door:

- speciale acties te organiseren, zoals een ticket met speciale tarieven voor openbaar vervoer gedurende de hele week;
- extra diensten (meer verbindingen, pendelvervoer, kaarten, reisadvies enzovoort) te leveren;
- intermodaliteit te promoten;
- iedereen die de auto thuis laat te belonen en hen te interviewen zodat ze kunnen uitleggen welke alternatieve vervoermiddelen ze kunnen kiezen en hoe dat is verlopen;
- de permanente mobiliteitsmaatregelen te lanceren die de stad heeft gepland.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer gebruiken om te voldoen aan de mobiliteitsbehoefte is een centraal thema van de **EUROPESEMOBILITEITSWEEK**. Openbaar vervoer zou gelijk moeten staan aan vrijheid.

Alle openbaarvervoersmaatschappijen kunnen tijdens de **EUROPESEMOBILITEITSWEEK** intermodale oplossingen promoten, op voorwaarde dat die ook echt een alternatief voor de auto kunnen bieden.

Hieronder volgen enkele maatregelen om succesvolle evenementen ter promotie van het openbaar vervoer openbaar vervoer te organiseren. Ze zijn bedoeld om de evenementen onder de media brengen via tv, radio en kranten.

Slim woon-werkverkeer

Enkele maatregelen waarmee rekening moet worden gehouden:

- onderhandel met vervoermaatschappijen over haltes in de buurt van grote werkplaatsen;
- geef financiële steun, bv. onkostenvergoedingen;
- zorg voor vervoer naar huis bij noodgevallen;
- organiseer speciale acties;
- verstrek informatie over openbaar vervoer;
- organiseer gepersonaliseerd reisadvies;
- bied een drankje na het werk aan op de bus of bij de halte;
- promoot geplande maatregelen voor veelgebruikte verbindingen;
- organiseer een uitdaging voor forensen;
- promoot intermodaliteit;
- organiseer een debat tussen vervoersbedrijven en forensen om te praten over hoe gebruik van het openbaar vervoer kan worden opgevoerd en wat de positieve effecten zouden zijn voor de verschillende partijen.

Intermodaliteit

- Het openbaar vervoer kan aantrekkelijker worden door het te combineren met lopen of fietsen:

	Gemiddelde snelheid	Afgelegde afstand in 10 minuten	Verzorgingsgebied
Lopen	5 km/h	0,8 km	2 km²
Fietsen	20 km/h	3,3 km	32 km²

- De combinatie van fietsen en openbaar vervoer kan worden gepromoot door fietsen tijdens daluren op voertuigen toe te laten en door nieuwe fietsenstallingen te bouwen bij haltes of stations.
- Passagiers kunnen op de hoogte worden gebracht over regelingen voor carpooling en auto-delen. Nieuwe regelingen zijn uiteraard altijd welkom.
- Bij overstappunten kan informatie over het delen van een taxi worden weergegeven.
- De informatiesystemen kunnen transmodaal worden gemaakt, bv. buspersoneel kan informatie verstrekken over treinen en omgekeerd.

Toegankelijk openbaar vervoer

Toegankelijk vervoer is een recht en garandeert sociale inclusie. Bovendien stijgt het aantal niet-gehandicapte reizigers als het openbaar vervoer toegankelijker is. Het is noodzakelijk om:

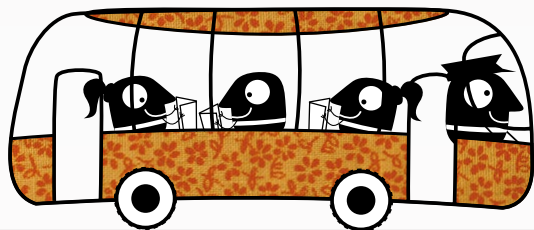
- bushaltes aan te passen en de hoogte van de stoep af te stemmen op de deur van de bus;
- bushaltes in de buurt van grote bedrijfsterreinen te plaatsen;
- mensen bewust te maken van de mindervalidenproblematiek;
- dienstregelingen en andere informatie te bieden in een toegankelijk formaat (groteletterdruk, braille, audio enz.);
- infrastructuur aan te passen, zodat deze toegankelijk wordt (bussen met lage vloer, liften, hellingbanen enzovoort);
- informatie over de toegankelijkheid te verspreiden via websites, mobiele apps, brochures enzovoort;
- samen te werken met organisaties voor mindervaliden.

Veiligheid

Volgens *L'Union Internationale des Transports Publics*, Internationale Unie van het Openbaar Vervoer (UITP) komen er in Europa elk jaar 27 000 mensen om in een verkeersongeval. Er bestaat een directe relatie tussen het aantal dodelijke slachtoffers en het aantal autoritten. Ongevallen vormen de belangrijkste doodsoorzaak voor jongeren in de EU.

De bovenstaande cijfers kunnen worden aangehaald in verband met lokale cijfers.

Andere mogelijke maatregelen zijn onder meer de aanstelling van veiligheidspersoneel of informatieverstrekkers in het netwerk en de aanleg van veilige en aantrekkelijke looproutes in het netwerk.



Passagiersinformatie

- Introduceer nieuwe stijlen voor dienstregelingen, websites of apps.
- Open multimodale informatiediensten.
- Peil de mening van de klanten.

Communicatie met klanten en personeel

Het personeel moet goed op de hoogte zijn, zodat de hele EUROPESEMOBILITEITSWEEK tot een succes kan worden gemaakt. Voorbeelden van activiteiten zijn:

- het organiseren van bezoeken aan de controledienst van het openbaar vervoer, waarbij uitleg wordt gegeven over de frequentie, snelheid, route enzovoort;
- het opzetten van een tentoonstelling over innovatieve apparatuur of prototypes van het openbaar vervoer op vaste routes;
- het geven van uitleg over verstoringen van de dienstregeling als gevolg van de aanleg van nieuwe lijnen of een het organiseren van een bezoek aan de werkplaats van de metro/tram.

Fietsen

Het gebruik van de fiets is gekoppeld aan alle aspecten van een „leefbare stad”. Fietsen besparen ruimte en energie en veroorzaken geen geluidshinder of luchtvervuiling. Ze dragen bij aan duurzame mobiliteit, ons welzijn, zijn efficiënt en gezond.

Alle onderstaande voorstellen voor activiteiten zijn bedoeld om de aandacht vestigen op de voordelen van fietsen.

Fietsen en slim woon-werkverkeer

Om de veiligheid van fietsen en de infrastructuur op de werkplek aan te pakken, en te zorgen voor stimuleringsmaatregelen voor fietsen naar het werk, is het belangrijk om:

- een loket/fietsinformatiepunt op te zetten in een druk bezocht gebied dat toegankelijk is voor personeel en publiek;
- een „budysysteem” op te zetten: de „nieuwe fietser” fietst dan naar het werk in aanwezigheid van zijn/haar budy en zou zelfs over zijn/haar ervaringen kunnen worden ondervraagd;
- een „Fiets naar het werk-dag” te organiseren, waarop forensen op verschillende manieren worden aangezet om met de fiets naar het werk te gaan;
- een „uitdaging voor forensen” te organiseren om aan te tonen dat fietsen niet alleen het goedkoopste en gezondste vervoersmiddel is, maar in veel gevallen ook het snelste;
- ontbijt aan te bieden aan mensen die met de fiets naar het werk gaan;
- een modeshow te houden van fietskleding of fietssets (regenjas met bedrijfslogo enzovoort) samen te stellen;
- fietsvriendelijke bedrijven te voorzien van een predicaat of een prijs uit te reiken;
- informatie over veilige fietsroutes naar het werk verspreiden in samenwerking met de lokale politie of afdeling voor verkeersplanning.

Fietsinfrastructuur

- Zorg voor een fietsinformatiepunt of loket waar informatie wordt verstrekt aan werknemers, huiseigenaren, bezoekers enzovoort.
- Ga partnerschappen aan met bedrijven om fietsers de mogelijkheid te bieden zich om te kleden en te douchen.
- Leg veilige en overdekte parkeerfaciliteiten voor fietsen aan.
- Schaf fietsen aan voor een pool van fietsen voor in de stad of voor een bedrijf.
- Zet een openbare fietsreparatiedienst op.
- Verplaats fietsenstallingen naar de ingang van gebouwen van overheidsinstellingen, kantoren, winkelcentra enzovoort.

„Probeer het ook eens en word iemand die dagelijks fietst!”

- Organiseer in samenwerking met lokale fietsverenigingen informatiesessies over hoe mensen kunnen leren om niet voor de auto maar voor de fiets te kiezen, vooral voor wie niet meer dan 5 km van het werk woont.
- Organiseer een modeshow voor fietsers of een tentoonstelling over prototypes van fietsen en klassieke modellen.
- Vraag aan lokale wielerverenigingen, fietsverhuurdiensten, winkels en bedrijven gespecialiseerd in sportproducten om reparatie- en onderhoudsdiensten voor fietsen aan te bieden.
- Vraag aan lokale verkeersveiligheidsorganisaties of de politie om fietsen te markeren tegen diefstal.
- Nodig bewoners uit om deel te nemen aan een „Tour voor dagelijkse fietsers” en vraag deelnemers om op hun rug een poster te bevestigen met daarop de afstand die ze elke dag met de fiets hebben afgelegd. Alle posters worden na afloop van de tour tentoongesteld.
- Stel in samenwerking met lokale winkeliers een stimuleringsprogramma voor fietsers op.

Lopen

De volgende maatregelen kunnen eraan bijdragen om mensen ervan bewust te maken dat lopen een belangrijk vervoersmiddel is. De voorgestelde activiteiten kunnen snel worden georganiseerd en hoeven niet permanent te zijn. Toch zijn ze bedoeld om mensen blijvend te beïnvloeden en media-aandacht te trekken.

Lopen en slim woon-werkverkeer

- Moedig bedrijven aan om personeel, dat elke dag te voet naar het werk komt te belonen, bijvoorbeeld met een ontbijt.
- Nodig bedrijven uit om personeel dat te voet naar het werk komt te belonen met een financiële bonus of twee minuten extra vakantie.
- Stel bedrijven voor om straatvegers die de omgeving rond hun gebouwen onderhouden, te belonen.
- Geef bedrijven advies over hoe ze het ontwerp van hun parkeerterreinen kunnen aanpassen zodat voetgangers voorrang krijgen.
- Laat de algemeen directeur eens door de straten rond het gebouw van het bedrijf lopen om de toegankelijkheid voor voetgangers te beoordelen.
- Werk samen met bedrijven om regelmatig gezamenlijk graffiti in hun omgeving te verwijderen.
- Verspreid informatie over veilige looproutes.



Levende straten

- Laat gemeenteraadsleden te voet de stad verkennen om problemen te ontdekken, zoals fysieke obstakels, gebarsten stoepen, foutparkeren, illegale vuilstortingen enzovoort.
- Organiseer een „Parking Day” (parkeerdag, www.parkingday.org) en nodig de buurtbewoners uit om parkeerplaatsen op een creatieve manier te gebruiken.
- Plant bomen in een minder aantrekkelijke straat.
- Voer een nieuwe 30 km/u zone in.
- Nodig winkeliers uit om deel te nemen aan de campagne via een plaatselijke Kamer van Koophandel.

Landelijke overheid

- Kinderen worden tijdens hun dagelijkse voettocht naar school vergezeld door de Minister van Infrastructuur en Milieu.
- De Minister van Infrastructuur en Milieu ontmoet ouders en hun kinderen in de straten van zones voor 30 km/u om de lokale situatie met betrekking tot het lopen te bespreken.
- In aanwezigheid van de kinderen opent de Minister van Infrastructuur en Milieu een nieuwe voetgangersbrug, voetpad of andere verbeterde voetgangersfaciliteit.
- De Minister van Infrastructuur en Milieu loopt, waar mogelijk samen met andere overheidsfunctionarissen, naar het werk en terug of naar de bushalte/het station enzovoort.
- De minister van Binnenlandse Zaken vergezelt een wijkagent tijdens diens ronde en draagt bij tot meer veiligheid op straat.
- De landelijke overheid kondigt wetgeving aan die een heffing oplegt aan alle belangrijke bronnen van straatafval, zoals plastic zakken, sigarettendoosjes en chocoladewikkels. De opbrengst van deze heffing gaat naar verbeterd beheer van de straten.

Al deze activiteiten kunnen natuurlijk ook door burgemeesters of wethouders worden toegepast.

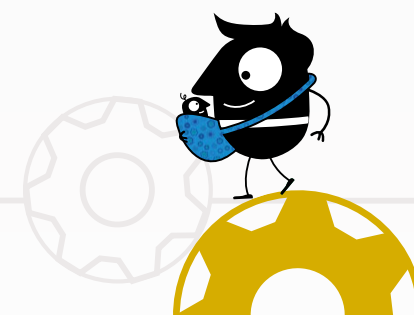
Mobiliteitsbeheer

Mobiliteitsbeheer speelt steeds meer een doorslaggevende rol in de slimme en duurzame ontwikkeling van steden. Het betreft een vraaggerichte aanpak om de modale verdeling van het vervoer te veranderen ten gunste van duurzame vervoermiddelen.

Daarbij vormen nieuwe partnerschappen een van de meest cruciale aspecten. Tijdens de EUROPESE MOBILITEITSWEEK kunnen lokale overheden partnerschappen versterken met scholen en bedrijven en mobiliteitsplannen voor hen uit te voeren.

Nieuw flexibel vervoer speelt een rol: bussen met een flexibele route, vervoer op aanvraag, gemeenschapsvervoer, deeltaxi's, carpooling, P+R-voorzieningen, vervoer en levering van goederen in de stad.

De middelen ter bevordering van gedragsverandering zijn meestal gebaseerd op informatie, communicatie, organisatie, coördinatie en promotie.



Vervoersregelingen bedrijven

- Bevorder duurzaam woon-werkverkeer in nieuwsbrieven van de gemeente of het bedrijf.
- Geef duurzame bedrijven een eervolle vermelding.
- Stimuleer werknemers die actief zijn in het mobiliteitsbeheer en een goed voorbeeld geven.
- Zorg voor kaarten en gidsen over de toegankelijkheid van specifieke plaatsen.
- Geef persoonlijk deur-tot-deur-reisadvies.
- Houd een vergadering over mobiliteitskwesties.
- Houd een enquête over gedragsverandering inzake mobiliteit.
- Richt een werkgroep van werknemers op over mobiliteitskwesties.
- Benoem een mobiliteitscoördinator of mobiliteitsmanager.

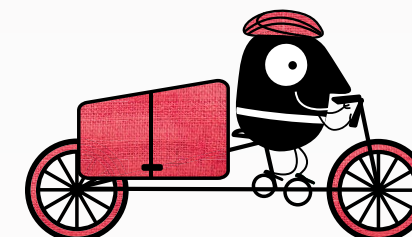
Algemene activiteiten

- Organiseer een „fietsdag”, waarop werknemers worden beloond met flexibele werkuren, een ontbijt, een t-shirt, een live band, douches, een massage, een markering tegen diefstal enzovoort.
- Ga een partnerschap aan met IT-providers en -bedrijven voor de organisatie van een (nationale) „telewerkdag”.
- Laat een plaatselijke beroemdheid de volgende uitspraak doen: „Ik fiets/loop altijd naar mijn werk” of „Ik gebruik het openbaar vervoer om naar mijn werk te gaan”.
- Reik een prijs uit aan het bedrijf dat zich het meest inspanst om tot duurzame mobiliteit te komen.
- Organiseer een „Dag voor duurzaam vervoer” voor bedrijven: werknemers lopen, fietsen, gebruiken het openbaar vervoer of doen aan carpooling.
- Beloon forensen die gebruikmaken van een OV-kaart.
- Geef een stressballetje aan automobilisten in vaak in de file staan.
- Ontwikkel een predicaat voor fietsvriendelijke bedrijven.
- Lanceer initiatieven voor carpooling binnen bedrijven.
- Vraag aan bedrijven om werknemers een fietsbonus te geven.
- Vervoersmanagement van bedrijven: test nieuwe maatregelen.

Plannen voor duurzame mobiliteit in stedelijke gebieden

De EUROPESEMOBILITEITSWEEK vormt een geweldige gelegenheid om de interesse in duurzame mobiliteitsplannen aan te wakkeren. Er moeten op één specifieke dag inspanningen worden gedaan om:

- een tentoonstelling op te zetten over de mogelijke scenario's voor de ontwikkeling van het vervoer en over één bepaald scenario;
- een conferentie te organiseren over het plan voor stedelijke mobiliteit;
- bijeenkomsten van buurtbewoners te organiseren over stedelijke mobiliteit;
- enkele maatregelen van het plan voor stedelijke mobiliteit voor te stellen/uit te voeren (nieuwe busroutes, nieuwe P+R-voorzieningen, fietspaden, groene plannen voor forensen, mobiliteitscentra enzovoort) en specifieke informatie te geven over deze innovaties.



Verantwoord autogebruik

Het doel van de EUROPESEMOBILITEITSWEEK is niet alleen het bevorderen van het gebruik van duurzame vervoermiddelen, maar ook het aanmoedigen van verantwoord autogebruik zodat zij die een auto gebruiken, althans voor bepaalde doeleinden, ook kunnen bijdragen aan een duurzamere stedelijke omgeving.

Een groot aantal activiteiten is het overwegen waard. Ze variëren van voorzichtig en veilig rijden, tot het zo weinig mogelijk beperken van de mobiliteit van mensen die niet met de auto rijden, het verminderen van de uitstoot van autoverkeer (wat een rechtstreeks gevolg heeft voor het klimaat en de luchtkwaliteit) tot het verhogen van het aantal passagiers per auto.

Het is opnieuw niet alleen de taak van de lokale overheid de beschreven activiteiten te organiseren: ze kunnen ook samen met verschillende lokale partners worden opgezet.

Brandstof besparen

- Vraag autodealers of autoproducenten om demonstraties te geven met energiezuinige auto's.
- Nodig autorijscholen uit om trainingssessies te geven over energie-efficiëntie (ecologisch verantwoord rijden).
- Promoot ecologisch verantwoord rijden bij beroepschauffeurs, zoals bestuurders van schoolbussen, taxichauffeurs, chauffeurs voor bedrijven en instellingen enzovoort.
- Lanceer een campagne met plaatselijke benzinestations om regelmatige controle van de bandenspanning aan te moedigen (als de spanning lager is dan 0,4 bar, stijgt het brandstofverbruik met 10%).

„Laat de auto eens een keer staan”

- Organiseer wedstrijden waarbij automobilisten hun rijbewijs gedurende een bepaalde periode inleveren en een abonnement voor het openbaar vervoer krijgen.
- Stel bakfietsen ten toon en/of organiseer een demonstratie voor het vervoer van goederen met de fiets.
- Nodig „dagelijkse fietsers” uit om te vertellen over hun routine en hun ervaringen te delen over het vervoer van kinderen en goederen, uitstapjes, het winkelen enzovoort.
- Publiceer een handleiding over „etiquette voor automobilisten” met informatie over de meeste van de bovenstaande onderwerpen, zoals brandstofbesparing, lawaai beperking, de dingen waarop men moet letten bij onderhoud (geluidsdempende banden, innovatieve oliefilters enzovoort), het vinden van een carwash waar het water wordt gerecycled, parkeerzones enzovoort.
- Geef tijdens het uitzenden van verkeersinformatie op de plaatselijke radio de boodschap aan chauffeurs dat ze files kunnen vermijden door aan EUROPESEMOBILITEITSWEEK deel te nemen, hun rijgedrag te veranderen en autorijden te koppelen aan andere vormen van vervoer.

Autodelen en carpooling

- Promoot „slim gebruik van de auto” door regelingen voor autodelen en carpooling voor te stellen.
- Vraag aan lokale bedrijven die een systeem voor autodelen hebben ingevoerd om hun resultaten te bespreken.
- Als er in uw stad nog geen regeling voor autodelen is, houd dan tijdens de **EUROPESE-MOBILITEITSWEEK** een enquête om potentiële delers te vinden voor een regeling die in de toekomst wordt opgezet.
- Laat autodelers hun ervaringen delen (artikel met een interview in de plaatselijke krant enzovoort).
- Stel een regeling voor autodelen voor.

Parkeren

- Introduceer nieuwe parkeerzones en zones met parkeerverbod.
- Bestraf parkeerovertredingen strikter.
- Verstrek informatie over het parkeerbeleid.

Verantwoord woon-werkverkeer per auto

- Organiseer een testdag voor elektrische voertuigen.
- Introduceer flexibele werkuren om files tijdens de piekuren terug te dringen.
- Reserveer de beste parkeerplaatsen (het dichtst bij de ingang) voor carpoolers.
- Garandeer vervoer naar huis voor carpoolers bij noodgevallen.
- Haal de parkeerplaatsen weg bij de ingang van het kantoor.
- Houd een enquête bij de ingang van gebouwen om te ontdekken hoeveel mensen hun vervoersgewoonten hebben veranderd en publiceer de opmerkelijkste resultaten.

Schone voertuigen

- Richt evenementen rond verantwoord autogebruik vooral op schone, elektrische en hybride voertuigen en voertuigen op aardgas, LPG en biogas.
- Organiseer een tentoonstelling en demonstraties waar iedereen schone voertuigen kan bekijken en testen.
- Controleer of de burgemeester tijdens de **EUROPESE-MOBILITEITSWEEK** of in ieder geval gedurende één dag tijdens de week gebruik kan maken van een elektrisch voertuig, zodat televisie, radio en kranten de boodschap en de oplossingen die schone voertuigen bieden onder de aandacht kunnen brengen.
- Organiseer een ontbijtgesprek tussen verantwoordelijken van organisaties op het gebied van mobiliteitsmanagement en ambtenaren om te bespreken hoe het gebruik van schone voertuigen in de stad kan worden verhoogd en wat het positieve effect is voor de verschillende partijen.
- Reserveer een aparte ruimte voor leveranciers. Een platform of parkeerterrein buiten de autovrije zone(s) kan worden voorbehouden voor de levering van goederen voor de winkels. Schone voertuigen zouden de goederen naar de winkels kunnen brengen.
- Zet een dienst op om goederen naar klanten te brengen met schone voertuigen. Ook het vervoer van aankopen naar handige parkeerterreinen hoort hierbij.



Recreatie en winkelen: slimme en duurzame mobiliteit om de lokale economie te stimuleren

Duurzaam vervoer is ideaal voor de diverse manieren om naar recreatie- en winkelgebieden te gaan. Het gaat niet alleen om de manier waarop mensen zich vervoeren, maar ook om het transport van goederen binnen stedelijke gebieden; 50 à 70 % van het goederenvervoer in Europese steden zou kunnen worden overgenomen door fietsen, zo blijkt uit onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel en de ervaringen van het project Cyclelogistics. Dit onderwerp is ideaal voor het vinden van lokale partners, aangezien ze hun diensten kunnen promoten.

Ontdek de stad

Nodig bewoners uit om hun stad vanuit een ander gezichtspunt te bekijken. Recreatieactiviteiten bieden de gelegenheid om de stad op een veilige manier te ontdekken en te genieten van een rustigere omgeving zonder auto's.

- Speciaal pendelvervoer om de stad te verkennen.
- Rondleidingen georganiseerd door reisgidsen of wandelclubs.
- Bijeenkomsten van voetgangers in samenwerking met sportwinkels, scholen, verenigingen enzovoort.
- Hotelsleutels die ook toegang bieden tot openbaar vervoer, fietsverhuurdiensten en regelingen voor autodelen.

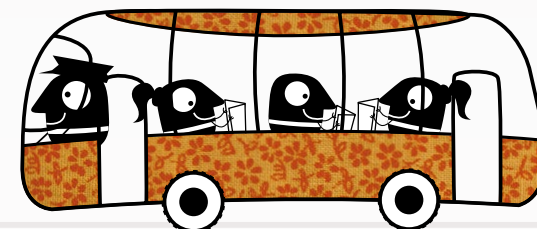
Gezellige activiteiten

- Vraag aan bijv. verenigingen, scholen, de voedingsmiddelenindustrie om een gratis ontbijt of een enorme picknick als lunch of in de namiddag te organiseren.
- Organiseer gratis concerten, theater, straattheater, artiesten, clowns enzovoort.
- Zorg voor een publicatiewand op het centrale plein waarop de meningen van mensen kunnen worden verzameld.
- Vraag aan plaatselijke sportverenigingen, winkels en/of bedrijven die gespecialiseerd zijn in sportproducten, demonstraties op straat te organiseren: voetbal, basketbal, (beach)volleybal, skateboarden, rolschaatsen enzovoort.
- Stel specifieke vervoermiddelen ter beschikking, zoals paardenrijtuigen, toeristische treinen, boten op zonne-energie enzovoort.

Winkelen

De invoering van autovrije zones leidt soms tot bezorgdheid onder bepaalde winkeliers. Daarom moeten bijzondere inspanningen worden geleverd om hen al vroeg bij de organisatie te betrekken.

- Communiceer specifiek met winkeliers via een officieel document met aangepaste informatie over hoe ze zonder auto in het stadscentrum geraken.
- Koppel de naam van een bus-, tram- of metrohalte aan een winkel.
- Maak reclame voor winkels in het stadcentrum in de merchandising van de **EUROPESE-MOBILITEITSWEEK**, bijvoorbeeld door logo's van de winkels te plaatsen op kaarten van de autovrije zone, of door de winkels te vermelden op de lokale radiozender wanneer de autovrije dag wordt aangekondigd, mensen naar deze winkels te leiden door spandoeken op straat enz.



- Reserveer een aparte ruimte voor leveranciers. Schone voertuigen zouden de goederen naar de winkels kunnen brengen.
- Zet een dienst op om goederen naar klanten te brengen met schone voertuigen.
- Vestig een „emissievrije leveringsdienst“. U kunt een punt voor versturen of ophalen inrichten dat bestaat uit een doorlopend bemand loket met koelboxen om gekoelde goederen te bewaren. De winkels en klanten zijn met elkaar verbonden via een netwerk van bakfietsen.
- Verdeel tickets voor openbaar vervoer in winkels vóór en tijdens de **EUROPESEMOBILITEITSWEEK**.
- Nodig winkeliers uit het stadscentrum uit om een loterij te organiseren. De bijbehorende prijzen zouden relevant moeten zijn in het kader van de **EUROPESEMOBILITEITSWEEK**, zoals fietsen, rollerblades enzovoort.
- Moedig winkeliers aan om de openbare ruimte die wordt gewonnen door het verbod op voertuigen, te gebruiken als een uitbreiding van hun verkoopruimte (terrassen of ruimte voor stalletjes op straat). De **EUROPESEMOBILITEITSWEEK** mag echter geen vast commercieel evenement worden dat voor marketingdoeleinden wordt georganiseerd.

Andere voorbeelden van economische voordelen van slimme en duurzame stedelijke mobiliteit voor de lokale economie zijn opgenomen in de thematische richtsnoeren.

Mobiliteit en gezondheid

Het aantal voertuigen op de Europese wegen blijft maar toenemen. Hierdoor wordt de kwaliteit van het leven van de inwoners van steden aangetast (geluidshinder, luchtvervuiling, ongevallen, stress enzovoort).

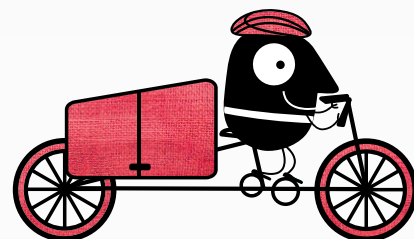
De gevolgen van vervoer voor de gezondheid hebben invloed op het merendeel van de bevolking, en vooral kwetsbare groepen zoals kinderen en ouderen. Sommige effecten van het vervoer op de volksgezondheid zijn bekend: deze variëren van ergernis veroorzaakt door verkeerslawaaï tot hart- en vaatziekten en ademhalingsziekten.

GGD's, verzekeringsmaatschappijen, artsverenigingen en sportverenigingen kunnen geschikte partners zijn voor het organiseren van activiteiten op het gebied van mobiliteit en gezondheid.

Milieuoverlast

Lokale overheden moeten maatregelen treffen om buurtbewoners te beschermen tegen de negatieve effecten van omgevingslawaaï en slechte luchtkwaliteit. Het is van essentieel belang om op educatief gebied actie te ondernemen ten aanzien van deze onderwerpen.

- Vraag het netwerk voor toezicht op de luchtkwaliteit, het Milieuagentschap en/of Energieagentschap (EMA, EEA) en informatie- en documentatiecentra inzake geluid (INCE, CIDB) een tentoonstelling over lucht en geluid op te zetten.
- Vraag aan de politie en/of technische controlecentra voor auto's om tests tegen verontreiniging aan te bieden voor voertuigen op parkeerplaatsen.
- Geef bewoners uitleg over hoe systemen voor monitoring van de luchtkwaliteit worden gebruikt en hoe de gegevens moeten worden geïnterpreteerd.
- Bied activiteiten aan die zijn gericht op het verbeteren van de geluids- en luchtkwaliteitsniveaus.



Voordelen van lopen en fietsen

Onderzoek heeft aangetoond dat werknemers die voldoende lichaamsbeweging hebben gezonder zijn, beter presteren en per jaar minder vaak ziek zijn. Activiteiten met betrekking tot dit onderwerp zijn onder meer:

- Informatieverstrekking door verzekeringsmaatschappijen over de voordelen van lichaamsbeweging voor de volksgezondheid, gezondheid en de kosten van te weinig lichaamsbeweging, hoe we lichaamsbeweging kunnen integreren in onze dagelijkse bezigheden enzovoort.
- Organiseer een gesprek met artsen over de negatieve gevolgen van vervoer voor de gezondheid.
- Vraag aan een ziekenhuis/artsen om „gezondheidscontroles“ aan te bieden (bloeddruk, bloedsomloop, gewicht, botmassa enzovoort) om gezondheidsbewustzijn aan te moedigen.
- Laat sportverenigingen hun activiteiten voorstellen.
- Nodig sportverenigingen, bedrijven, scholen en dergelijke uit om deel te nemen aan wedstrijden, koersen of estafettewedstrijden.
- Vraag aan organisaties speeltuinen aan te leggen die kinderen aanmoedigen tot lichaamsbeweging en fysieke wendbaarheid.
- Vraag aan „gezondheidswandelgroepen“ voordrachten te houden om lopen te stimuleren.
- Laat de Minister voor Volksgezondheid, of wethouder met gezondheid in zijn portefeuille aan een 'gezondheidswandeling deelnemen.
- Stel maatregelen voor die al zijn uitgevoerd of zijn gepland ter verbetering van de situatie van voetgangers en fietsers (verkeersluwe-, voetgangerszones, rechtstreekse/extra routes of een netwerk voor fietsers en voetgangers enzovoort).
- Organiseer conditietrainingen (in samenwerking met verzekeringsmaatschappijen).

Groene wegen

Groene wegen (Slow lanes) zijn „verbindingsroutes die uitsluitend zijn bestemd voor niet-ge-motoriseerd verkeer. Zij zijn ontwikkeld om op een samenhangende manier zowel het milieu als het leefklimaat van het omliggende gebieden ten goede te laten komen. Deze routes zouden aan acceptabele eisen van breedte, helling en wegdek moeten voldoen om te verzekeren dat ze gebruikersvriendelijk en veilig voor gebruikers met verschillende vaardigheden zijn.“ (Verklaring van Lille, 12 september 2000)

Het doel is organisaties aan te moedigen groene wegen te implementeren zodat de bevolking deze kan verkennen.

Algemene bewustmaking

- Organiseer op bestaande en onofficiële groene wegen (met voorzorgsmaatregelen) wandelingen/fietstochten of picknicks die worden vergezeld door lokale vertegenwoordigers. Verschillende belangengroepen kunnen groene wegen gebruiken als ontmoetingsplaats:
 - personen met een functieperking, ouderen enzovoort;
 - artiesten, atleten, politici, lokale persoonlijkheden enzovoort;
 - verkopers van tweedehandsfietsen;
 - media en journalisten.

- Gebruik een groene weg als locatie voor een les in de open lucht voor wiskunde, aardrijkskunde, lokale geschiedenis of het milieu.
- Organiseer een schoonmaakbeurt van groene wegen door vrijwilligers.

Reizen in harmonie met het milieu

- Groene wegen zijn doorgaans paden die spoorlijnen of waterwegen volgen of door bossen of natuurgebieden lopen. Dat is een goede manier om het natuurlijke erfgoed te ontdekken via geleide bezoeken of publicaties over de vegetatie.
- U kunt het plaatselijke erfgoed ook laten zien door de instandhouding van erfgoedelementen die langs groene wegen zijn aangetroffen.

Lokale en regionale overheden in actie

Waar reeds groene wegen aanwezig zijn:

- maak de verbindingen tussen wegen en groene wegen veilig;
- zorg voor een veilige doorgang naar scholen en andere voorzieningen;
- stel een reisplan op voor scholen of bedrijven en houd daarbij rekening met het lokale netwerk van groene wegen;
- publiceer initiatieven om groene wegen te promoten;
- voer de aanwijzing van een groene weg of een gedeelte van een groene weg in;
- zorg voor faciliteiten langs groene wegen: tussenstops, „rustplaatsen voor fietsers”.

Waar nog geen groene wegen aanwezig zijn:

- stel een project voor de implementatie van groene wegen voor aan de bevolking;
- koop land voor groene wegen, open gedeelten van groene wegen, maak een lokaal netwerk van groene wegen;
- laat bedrijven de aanleg van nieuwe groene wegen sponsoren.

Een kaart van groene wegen is beschikbaar op de website van de European Greenways Association www.aevv-egwa.org

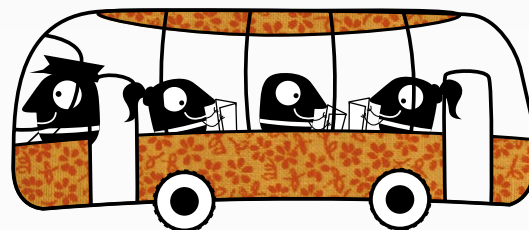
PERMANENTE MAATREGELEN

Deelnemende lokale overheden worden verzocht om „ten minste één nieuwe permanente maatregel uit te voeren die bijdraagt aan de modale overheveling van de personenauto naar een milieuvriendelijk transportmiddel.”

Deze maatregelen hoeven niet duur te zijn. Ze tonen aan dat de stad duurzame stedelijke mobiliteit wil verwezenlijken. Enkele voorbeelden van permanente maatregelen:

Fietsvoorzieningen

- Verbetering van het fietsnetwerk en de voorzieningen (uitbreiding, renovatie, bewegwijzering, parkeergelegenheden, sloten enzovoort).
- Opstelling van regelingen voor openbare fietsen of fietsdelen.



Voetgangerszones

- Aanleg of uitbreiding van voetgangerszones.
- Verbetering van de infrastructuur: voetgangersbruggen, stoepen, oversteekplaatsen voor voetgangers, verlichting enzovoort;
- uitbreiding of aanleg van nieuwe groene wegen.

Openbaar vervoer

- Verbetering en uitbreiding van het openbaarvervoersnetwerk (hoge bezettingsgraad van rijstroken, nieuwe haltes, nieuwe lijnen, voorbehouden zones enzovoort).
- Verhoging van frequentie, invoering van expressdiensten enzovoort.
- Gebruik van ecologische voertuigen voor openbaar vervoer.
- Introductie van mobiele ticketverkoop en diensten.
- Geïntegreerde diensten voor verschillende vormen van openbaar vervoer.

Verkeersremmende maatregelen en beperkte toegang

- Snelheidsbeperkende verkeersprogramma's in de buurt van scholen.
- Afname van parkeerzones buiten de stad.
- Aanleg van P+R-stations.
- Permanente toegangsbeperking tot stadscentra.

Toegankelijkheid

- Invoering van plannen voor verbetering van de toegankelijkheid.
- Bouw van faciliteiten voor personen met beperkte mobiliteit.
- Verwijdering van architectonische barrières.
- Verlaging en uitbreiding van stoepen.
- Aanleg van voelbare stoepen en hellingbanen voor rolstoelen.
- Installatie van geluidsapparatuur in verkeerslichten.

Nieuwe vormen van gebruik en eigendom van het voertuig

- Introductie van online regelingen voor carpooling en autodelen.
- Verantwoord autogebruik (ecologisch verantwoord rijden enzovoort).
- Gebruik van schone(re) voertuigen.

Goederendistributie

- Nieuwe regels voor goederendistributie.
- Gebruik van schone(re) voertuigen.
- Aanleg van losperrons voor vrachtvervoer.

Mobiliteitsbeheer

- Vaststelling van vervoersmanagementplannen voor bedrijven en scholen.
- Oprichting van mobiliteitscentra en informatiediensten.
- Ontwikkeling van onderwijsmateriaal.



- Plannen voor stedelijke mobiliteit in overleg met lokale partijen.
- Aanbieden van prikkels en bonussen voor werkgevers.
- Vereenvoudiging van toegang tot werkterreinen of andere sociale gebieden.

AUTOLOZE DAG

Overheden kunnen een of meer zones in een stad autovrij maken. De zone(s) wordt/worden afgesloten voor gemotoriseerd verkeer gedurende het grootste deel van de dag. Alleen voetgangers, fietsers, het openbaar vervoer en schonere voertuigen (LPG, NVG, elektrisch enzovoort) worden toegelaten. Als voor meer dan één zone wordt gekozen, kunnen voetpaden deze met elkaar verbinden. De autovrije zone(s) kan ook worden ondersteund door een bufferzone met specifieke informatie voor automobilisten.

De locatie en omvang van de autovrije zone(s) moeten zorgvuldig worden geselecteerd, rekening houdend met de lokale context:

- visualisatie van specifieke thema's (bijv. geluid, luchtkwaliteitsmetingen);
- er kunnen geplande maatregelen worden getoond of getest (bijv. de inrichting van een voetgangerszone);
- activiteiten voor specifieke doelgroepen (bijv. kinderen);
- organisaties die in de zone zijn gevestigd en kunnen bijdragen met hun eigen activiteiten (bijv. gastronomie, sport);
- het aantal bezoekers van de zone op een „normale” dag en het beoogde aantal extra bezoekers;
- vereiste parkeerzones in de omgeving;
- verbindingen tussen verschillende autovrije zones.

Versperringen en controleposten

De toegang tot de autovrije zone(s) wordt gecontroleerd en er worden versperringen geplaatst. Hiervoor is de hulp nodig van:

- de lokale autoriteit voor snelwegen en/of stedelijk verkeer;
- de nationale en/of lokale politiediensten;
- personeel van de lokale autoriteit: het betrekken van leden van het bestuur is een goede manier om het hele bestuur te betrekken en interne communicatie aan te moedigen.

Lijst van vrijstellingen

Er moet een korte lijst van toegelaten voertuigen worden opgesteld. Naast de schonere voertuigen (LPG, NGV, elektrisch enzovoort) kunnen vrijstellingen worden verleend aan hulpdiensten, mindervaliden en voor dringende reparaties. Werknemers uit de gas- en elektriciteitssector krijgen automatisch toegang tot de zone.

Aanvragen voor vrijstellingen die niet op de bovenstaande lijst voorkomen, moeten naar de verantwoordelijke afdeling van de gemeente worden verzonden. Vrijstellingen moeten tot het minimum worden beperkt.

Bewoners

Bewoners kunnen worden verzocht hun auto een dag eerder te verplaatsen om de straten vrij te maken. Het is mogelijk dat er speciale parkeerterreinen nodig zijn en contracten moeten worden ondertekend met de beheerder(s).

Een mogelijk alternatief is dat bewoners hun auto uit de zone verwijderen en deze niet terughalen voor een opgegeven tijdstip. Ze zouden hun auto dan op een parkeerterrein moeten parkeren.

Leveringen in autovrije zone(s)

Leveringen worden tot een bepaald tijdstip toegestaan in overeenstemming met de algemene voorwaarden. Voor handelaars die leveringen in de loop van de dag nodig hebben, kan buiten de autovrije zone een zone voor laden en lossen worden aangelegd. De goederen worden vanaf dat punt met bakfietsen of schone voertuigen geleverd.

Openbaar vervoer

Om bewoners te voorzien van efficiënte alternatieve vervoermiddelen, moet het volgende worden aangeboden:

- hogere frequentie van de diensten;
- betere toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit;
- speciale tarieven of gratis vervoer;
- specifieke initiatieven (combinatietickets voor parkeren en bus of bus en trein, tickets die korting bieden in bioscopen, zwembaden enzovoort).

Het is de moeite om pendelvervoer te organiseren dat de parkeerterreinen met het centrum verbindt, of om specifieke routes uit te stippelen (stadstour, ringwegen enzovoort).

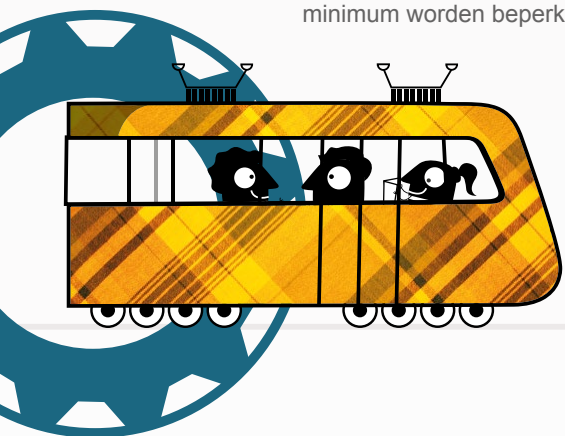
Schonere voertuigen

LPG-, NGV- en elektrische voertuigen kunnen binnen de autovrije zone(s) worden gebruikt voor het volgende:

- levering van goederen aan winkeliers en/of klanten;
- specifieke aanvragen die afzonderlijk kunnen worden verwerkt aan de controleposten, op de parkeerterreinen enzovoort;
- bewoners en/of mindervaliden.

Fietsen

- Betrokkenheid van lokale wielerverenigingen en de Fietsersbond.
- Speciale aandacht voor het gebruik van bakfietsen.
- Punten voor huren of lenen van fietsen aan P+R-voorzieningen, stations, bushaltes enzovoort.
- Combinatietickets voor bus en fiets of voor parkeren en fiets, autosleutels of inschrijvingsbewijs omruilen voor een fiets enzovoort.
- Bemande, overdekte parkeerfaciliteiten voor fietsen.
- Veilige, goed aangegeven fietsroutes buiten de autovrije zone(s), bij voorkeur een volledig afzonderlijke infrastructuur.



P+R-voorzieningen

Om bewoners aan te moedigen hun auto thuis te laten en het openbaar vervoer te gebruiken, kunnen veilige parkeerterreinen worden aangelegd in de voorsteden. Op deze terreinen moet een beheerder aanwezig zijn en de openingsuren moeten worden afgestemd op de uren van de autoloze dag. Ze kunnen al dan niet gratis zijn (bijvoorbeeld combinatieticket parkeren en bus of parkeren en fiets). Parkeergelegenheden die zich niet langs regelmatige routes van het openbaar vervoer bevinden, moeten worden bediend door speciaal pendelvervoer.

Handige parkeerterreinen

Er moeten speciale parkeerterreinen worden ingericht in de buurt van de autovrije zone(s) voor wie zijn auto nodig heeft. Deze terreinen kunnen worden gebruikt om iemand te brengen, voor kort parkeren (minder dan een uur), om autodelen te vergemakkelijken, goederen te leveren enzovoort. Ze mogen niet worden gebruikt voor langdurig parkeren en er moet de hele dag iemand aanwezig zijn. Er kan worden gezorgd voor pendelvervoer van deze parkeergelegenheden naar het centrum.

Parkeerplaatsen voor bewoners

Er moeten parkeerplaatsen worden voorbehouden aan buurtbewoners. Deze moeten zich binnen of nabij de grenzen van de autovrije zone(s) bevinden (en alleen voor of na het evenement toegankelijk zijn). Ze worden pas de dag voor het evenement geopend en blijven open tot de dag erna. Speciale parkeertarieven kunnen worden toegepast om bewoners aan te moedigen hun auto gedurende de hele dag op de parkeerterreinen achter te laten. De details moeten worden geregeld met de beheerder(s).

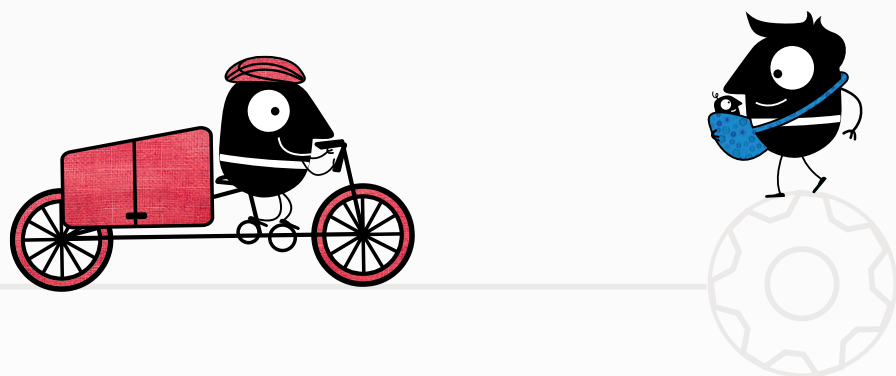
INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Tal van communicatiemiddelen zijn gratis verkrijgbaar via de website www.mobilityweek.eu. De e-nieuwsbrief en onderstaande socialemediakanalen van de EUROPESEMOBILITEITSWEEK worden steeds bijgewerkt:

- www.facebook.com/EuropeanMobilityWeek
- <https://twitter.com/mobilityweek>
- www.youtube.com/user/europeanmobilityweek
- www.flickr.com/photos/europeanmobilityweek

Naast dit handboek zijn de volgende bronnen online verkrijgbaar (sommige ook in gedrukte vorm):

- Thematische richtsnoeren
- Brochure
- Folder
- Campagnevideo
- Handvest



- Gids voor beste praktijken
- Toolkit voor communicatie met visuele richtsnoeren en de belangrijkste ontwerpen (illustraties Edgar, logo, sjablonen enzovoort)

Alle communicatiematerialen zijn verkrijgbaar in het Engels. De thematische richtlijnen, de folder, de campagnevideo en dit handboek zijn beschikbaar in 22 officiële talen van de EU.

Nationale coördinatoren worden uitgenodigd extra middelen te ontwikkelen. De ervaring van de afgelopen jaren heeft uitgewezen dat een persmap over de EUROPESEMOBILITEITSWEEK heel nuttig is. Daarin worden de activiteiten op nationaal niveau voorgesteld en krijgt elke deelnemer een eigen pagina.

Lokale informatie en communicatie

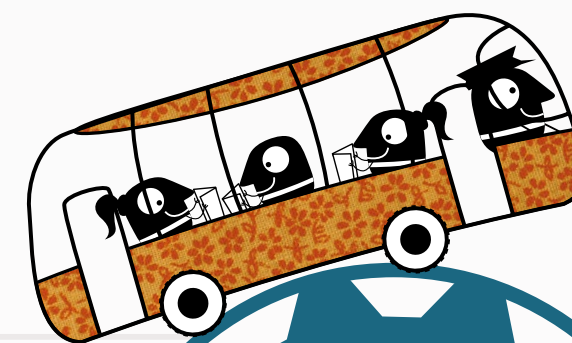
Overheden moeten verschillende middelen gebruiken om de bevolking in te lichten over de details van de EUROPESEMOBILITEITSWEEK. Om te zorgen voor synergie op Europees niveau en mensen het gevoel te geven dat ze deelnemen aan een wereldwijde beweging, moet gedrukte en online communicatie deel uitmaken van de visuele identiteit van de EUROPESEMOBILITEITSWEEK.

Het is vooral belangrijk dat alle communicatie consistent blijft en dat mededelingen eenvoudig zijn zodat de EUROPESEMOBILITEITSWEEK door de bepaalde doelgroepen wordt herkend.

Sociale media

Sociale media zoals Facebook, Twitter, YouTube, Vimeo, Flickr, Instagram, LinkedIn enzovoort bieden de mogelijkheid om rechtstreeks in dialoog te gaan met duizenden mensen en activiteiten te promoten. Bij het gebruik van sociale media kunt u het beste rekening houden met het volgende:

- Deel inhoud die relevant is voor uw publiek.
- Als u constateert dat informatie verkeerd wordt begrepen, mag u dit rechtzetten, maar blijf wel altijd respectvol. Let op dat er een duidelijk onderscheid is tussen feiten en meningen.
- Verspreid informatie en reageer op het publiek. Praat over het succes van partners, sponsors of collega's.
- Plaats betekenisvolle en respectvolle opmerkingen. Promoot uw vakgebied zoveel mogelijk.
- Verstuur geen spam en plaats geen beledigende opmerkingen.
- Controleer zorgvuldig de kwaliteit van alles wat u publiceert. Voer een spellingscontrole uit en controleer de koppelingen nogmaals. Als u een fout hebt gemaakt, probeer deze dan niet te verdoezelen. Erken de fout en zet deze recht.
- Plaats niets online waarvan u liever niet zou zien dat het op televisie wordt aangehaald, waarover uw moeder vragen zou stellen of waarover u zich moet rechtvaardigen bij uw leidinggevende.
- Neem geen maatregelen, tenzij u hiertoe bevoegd bent.
- Download of installeer geen software die u via sociale netwerken hebt gevonden.



Informatiebrieven

Vóór de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK kunnen naar elke doelgroep verschillende informatiebrieven worden verzonden:

- een brief van de burgemeester aan alle lokale bewoners;
- een speciale brief aan de kwetsbaardere doelgroepen (winkeliers, ondernemingen, bewoners van de autovrije zone(s) enzovoort) om hen op de hoogte te brengen van de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK en hen uit te nodigen om deel te nemen aan de organisatie ervan.

Informatiedocumenten

Om bewoners in te lichten over de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK en een debat te bevorderen over stedelijke mobiliteit, toegankelijkheid en veiligheid, dient u het volgende te produceren en verspreiden:

- een samenvattend document over de technische aspecten van de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK; dit document wordt vóór en tijdens het evenement in alle openbare ruimten verspreid;
- een aanvullende of speciale uitgave van het gemeentelijk tijdschrift;
- specifieke documenten voor afzonderlijke doelgroepen;
- een map voor lokale pers die ongeveer een week voor de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK wordt uitgedeeld tijdens een persconferentie.

Interne communicatie

Succesvolle interne communicatie:

- betrek ambtenaren bij de organisatie van de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK om te garanderen dat het een succes wordt;
- laat ambtenaren uitgroeien tot ambassadeurs van de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK en nieuwe vormen van stedelijke mobiliteit;
- stimuleer het personeel om in de toekomst vaker gebruik te maken van duurzame vervoermiddelen;
- lanceer een groen plan voor forensen, met name voor de gemeentewerknemers.

Ambtenaren mobiliseren

Veel werknemers moeten (indien mogelijk, op vrijwillige basis) vragen beantwoorden, informatie verstrekken (stewards, hostessen enzovoort), de toegang tot de autovrije zone(s) en de parkeerterreinen controleren op de autoloze dag, de voorgestelde activiteiten verwerken enzovoort.

Intern mobiliteitsplan

Naast hun betrokkenheid bij de organisatie van de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK moeten gemeentelijke diensten het goede voorbeeld geven. Werknemers moeten dus worden aangemoedigd om deel te nemen aan de activiteiten die tijdens de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK worden georganiseerd. Daarvoor kan een intern mobiliteitsplan worden opgesteld en kunnen voorbereidende vergaderingen worden gehouden. Het openbaarvervoersnetwerk en

fietsverhuurdiensten kunnen worden benaderd om ervoor te zorgen dat alternatieve vervoermiddelen beschikbaar zijn.

Bijzondere aandacht moet worden gegeven aan mobiliteitsplannen voor scholen en bedrijven.

CONTROLE EN BEOORDELING

De overheden moeten controles uitvoeren, niet alleen gedurende de week maar gedurende het hele jaar, zodat lessen kunnen worden getrokken. Deze controles omvatten modale verdeling, verkeersstroom, luchtkwaliteit, geluid en publieke opinie.

Verkeersstroom en gebruik van openbaar vervoer

Binnen en buiten de autovrije zone(s) moet het volgende worden gecontroleerd: het aantal gebruikers van het openbaar vervoer, gemotoriseerd verkeer, fietsers, voetgangers en gebruik van de parkeerterreinen.

Deze controles moeten gedurende enkele dagen worden uitgevoerd zodat een vergelijkende analyse kan worden gemaakt. Technische en logistieke bijstand kan worden verleend door de lokale overheden voor snelwegen en/of stedelijk verkeer.

Luchtkwaliteit

Vaste en mobiele sensoren kunnen worden geïnstalleerd binnen en buiten de autovrije zone(s) om de luchtkwaliteit gedurende enkele dagen te meten. Om bruikbare vergelijkingen te garanderen, moeten de metingen op dezelfde dag van de week en in vergelijkbare meteorologische omstandigheden worden uitgevoerd.

Steden zonder eigen apparatuur voor de bewaking van de luchtkwaliteit moeten proberen deze te lenen van steden die niet deelnemen aan de EUROPESE**MOBILITEITS**WEEK, of van steden die over meer apparatuur beschikken dan vereist is.

Geluid

Meetsystemen voor geluid kunnen worden geïnstalleerd binnen en buiten de autovrije zone(s) om te meten welk effect de autoloze dag heeft op de geluidsniveaus. Deze geluidsmetingen moeten gedurende enkele dagen worden uitgevoerd zodat een vergelijkende analyse kan worden gemaakt. Verschillende organisaties kunnen nuttig advies geven en helpen met de methode, zoals de voor de volksgezondheid bevoegde lokale overheden.

Publieke opinie

Gerichte enquêtes kunnen worden uitgevoerd bij:

- bewoners van de hele stad;
- personen die naar de autovrije zone(s) gaan;
- bewoners in de autovrije zone(s);

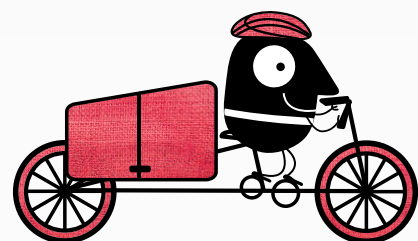


- handelaars in de autovrije zone(s);
- klanten van handelaars;
- personen die in de autovrije zone(s) werken.

Er moeten ook extra inspanningen worden geleverd om winkeliers aan te moedigen om het volgende te controleren:

- het aantal klanten in de winkels in de autovrije zone(s);
- het aantal klanten in afgelegen supermarkten;
- de omzet, in samenwerking met de Kamers van Koophandel en Industrie en de winkeliers.

Overige controles kunnen worden uitgevoerd door de lokale overheden, afhankelijk van het soort maatregel en hun verwachtingen.



EUROPESE MOBILITEITSWEEK

16-22 SEPTEMBER 2016

